

PAPIEŻ CELESTYN I O ŚWIĘTYM AUGUSTYNIE

W gronie wczesnochrześcijańskich autorów podkreślających znaczenie nauki i wielkość św. Augustyna znajduje się również papież Celestyn I /422-432/. Na czas jego pontyfikatu przypadły spory nestoriańskie i Sobór Efeski, zatarg z episkopatem afrykańskim w sprawie potępionego tam prezbitera Apiariusza, spory pelagiańskie, rozpoczęcie misji w Irlandii, niechętna subordynacja wywodzącej się z mnichów leryńskich części episkopatu galijskiego oraz ostatnie lata działalności św. Augustyna. Jak żaden z dotychczasowych papieży starał się on utrwalić wpływy Rzymu i najwyższy autorytet Stolicy Apostolskiej w całym Kościele głównie w oparciu o przedłużoną misję św. Piotra /por. list do biskupów Galii prowincji narbońskiej i wienneńskiej 1, oraz listy 25, 9 i 22, 6, PL 50, 430, 553, 541/. Św. Augustyn korespondował z nim zarówno przed jego papieżstwem /por. listy 192, PL 33, 868-869 z 418 r./, jak i po wyborze na papieża /por. list gratulacyjny 209, PL 33, 953-957/, podobnie zresztą jak to czynił z jego poprzednikiem Innocentym I /por. listy 177, 183, 184, PL 33, 764-772, 786-788/ i przyszłym jego następcą Sykstusem III /por. listy 191 i 194, PL 33, 867-868 i 874-891/ wyjaśniając im głównie naukę o łasce przeciw pelagianizmowi.

Spośród zachowanych, przypisywanych mu dekretów i listów /do biskupów Galii - 2, do biskupów Illiryum, do Cyryla Aleksandryjskiego - 2, do biskupów Wschodu, do Nestoriusza, do duchowieństwa i ludu Konstantynopola, do uczestników Soboru Efeskiego - 2, do cesarza Teodozjusza II-2, do biskupa Konstantynopola/ interesuje nas fragment /rozd. 2, 3/ napisanego w 431 r. jego drugiego listu /czyli 21/ do biskupów Galii prowincji narbońskiej i wienneńskiej "Apostolici verba", w którym jest mowa o św. Augustynie. Okazją do napisania było przybycie do Rzymu 2 mnichów z Marsylii - Hilarego i Prospera, którzy broniąc augustyńskiej nauki o łasce przed semipelagianizmem i konferencjami Jana Kasjana, informowali osobiście papieża o przeciwnych jej reakcjach w łonie episkopatu galijskiego. Papież kierując za ich pośrednictwem wspomniany list do biskupów Galii: Weneriusza z Marsylii, Marinusa, Leoncjusza, Auksoniusza, Arkadiusza, Filucjusza i innych zachęca ich do czuwania nad czystością przepowiadanego słowa Bożego i pozostawania w wierności nauce św. Augustyna, który był zawsze w komunii z Rzymem.

Świętej pamięci Augustyna, ze względu na jego życie i zasługi, uważaliśmy zawsze za człowieka pozostającego z nami w łączności i nigdy nie dotknęła go nawet poszlaka niewłaściwego podejrzenia. Pamiętamy, że cieszył się kiedyś taką wiedzą, iż był zawsze zaliczany do najlepszych nauczycieli także przez moich poprzedników. Wszyscy powszechnie dobrze o nim myśleli,

wszyscy wszędzie go kochali i szanowali. Czyż więc nie wypada przeciwstawić się takim, o których słyszymy, że źle o nim sądzą? Nie godzi się bowiem, żeby dusze uczciwe cierpiały, bo ich cierpieniami, ponieważ są naszymi członkami, nam również wypada się martwić, jakkolwiek pozostaje im jeszcze obiecane błogosławieństwo dotyczące tych, którzy znoszą prześladowanie z powodu sprawiedliwości /Mt 5, 10/. Co im Pan obiecuje w przyszłości, deklarują wspomniane słowa. Nie jest to jednak sprawa samych tylko tak postępujących, bo każdą taką nowością obrażany jest cały Kościół. Zrozumiejmy, że co nam się nie podoba, to i wam się winno nie podobać. Jeśli więc tak będziemy mogli postąpić, to zamknąwszy usta złośliwcom, ustanie wreszcie na przyszłość spór o tę sprawę. Niechaj Bóg strzeże Was w zdrowiu, Drodzy Bracia¹.

Ks. Stanisław Longosz - Lublin

---

1 Epistola ad episcopos Galliarum "Apostolici verba" 2, 3, PL 50, 530; analogiczne opracowanie i przekład tego fragmentu por. A.Bober, AP 278-280.